

Keressük a legsikeresebb karriereket!

goldenjob
ahol a karrier érték

hvg.hu

- ▶ Keresés
- ▶ Bejelentkezés
- ▶ Regisztráció
- ▶ Terjesztés
- ▶ Hirdetési árak
- ▶ Előfizetés
- ▶ hvg.hu kezdőlapnak
- ▶ Feliratkozás a hírlevélre
- ▶ RSS

Itthon Világ Gazdaság IT | Tudomány Panoráma Sport Vélemény Kultúra Cégautó Vállalkozás Egészség Karrier Gasztronómia HVG Hetilap

Dosszié

HVG ▶ 2008/44. szám

STEPHEN M. KOHN, A KORRUPCIÓT LELEPLEZŐKET SEGÍTŐ WASHINGTONI SZERVEZET ELNÖKE

"A visszaéléseket leleplezők nemzeti kincsnek számítanak"

5 hozzászólás 2008. október 30. 13:00

Törvényes támogatás és intézményes védelmet kell nyújtani azoknak az embereknek, akiknek van bátorságuk nyilvánosan kiállni a munkahelyükön tapasztalt korrupció ellen - hangsúlyozza Stephen M. Kohn (52 éves), az ilyen riadófüvőket (angol nevükön: whistleblowereket) védő és tanácsokkal ellátó washingtoni központ elnöke.

HVG: Magyarországon nem túl ismert a cégen vagy kormány szervezeten belülről visszaélést jelentők fogalma, ezért kezdjük az alapoknál. Kik ők, és miért fújnak riadót?

S. K.: Ha valaki felhívja a figyelmet a munkahelyi korrupcióra, akkor egyben az állását, a hírnevét is kockáztatja a közjő érdekében. 1968-ban az USA legfelsőbb bírósága kimondta: ha egy kormányalkalmazott a nyilvánosság elé tár egy közérdekű ügyet, akkor az alkotmány által garantált és tágan értelmezett szólásszabadság joga védi őt. Az első, kifejezetten a visszaéléseket feltárókat védelmező törvényt Abraham Lincoln elnök kezdeményezésére hozták. A koncepció azonban európai eredetű, s az angol szokásjogból származik, miszerint a csalást felderítő személy a király nevében perelhetett. Mai megfelelője az amerikai jogrendszerben a kormányzati, illetve állami szerződések során tapasztalt visszaélésekről szóló törvény, amely ösztönzi az adófizetőket megkárosító pénzügyi szabálytalanságok felderítését.

HVG: Milyen típusú embereknek szóla meg a leggyakrabban a lelkiismerete?

S. K.: Amerikában a legtöbben a környezetvédők és a tudósok közül kerülnek ki. Ők látják, hogy ha 5 gramm ólom helyett 6 gramm van, akkor az már veszélyes. Ők szólnak, ha az állami megrendelésű beruházásnál meghatározott minőségű beton helyett silányabbat építenek be. Kutatásaink szerint a bejelentőnek jellemzően erős igazságérzete és saját, független - gyakran vallási eredetű - értékrendje van jóról-rosszról. Ez az értékrend ütközhet a munkahelyén tapasztaltakkal. Akadnak, akik egyszerűen nem szeretik, ha az adófizetők pénzét pazarolják, vagy hazudnak. Nagyon kevesen vágnak hírnevre, netán a leleplezésből származó pénzre, inkább csak szeretnék megoldani a problémát. Amerikában persze talán azért is vannak ilyen emberek többen, mint a világ más részein, mert az amerikai jog a bejelentő személye elleni munkahelyi retorzió esetén jelentős kártérítési lehetőséget nyújt.

© Túry Gergely

HVG HETILAP

- ▶ Előfizetés
- ▶ Ügyfélszolgálat, terjesztés
- ▶ Címlapkereső
- ▶ Hirdetési információk

Top 24 óra

- ▶ Változások a gyes körül: kiket, hogyan érinthet?
- ▶ MDF, SZDSZ: eltűnnek, mintha nem is léteztek volna?
- ▶ MÁV-nyomozás: előkerült vasúti kocsi
- ▶ Lengyel László: ha majd az IMF csomag megérkezik
- ▶ Kína nagyban beszáll a magyar gazdaságfejlesztésbe
- ▶ A szélsőjobbos nagypapa és fekete unokája
- ▶ Amerikai elnökválasztás percről percre
- ▶ 45 halott egy buszbalesetben

JOBLINE - Állás

- ▶ Értékesítési menedzser
Brink's C.L. Hungaria Zrt.
- ▶ Vezérgazgató (Ügyvezető)
ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ
Artifex Consulting Humán Tanácsadó Kft.
- ▶ Ruházati eladó
- ▶ Rendszergazda
- ▶ Ügyfélszolgálatos
Pannon-Work Személyzeti Szolgáltató Zrt.
- ▶ Gyártáselőkészítő mérnök (Módosítva!)
Hire-One Személyzeti Tanácsadó Kft.
- ▶ Minőségügyi mérnök
Hire-One Személyzeti Tanácsadó Kft.
- ▶ Öntösori vezető
Hire-One Személyzeti Tanácsadó Kft.
- ▶ Minőségügyi vezető
Hire-One Személyzeti Tanácsadó Kft.
- ▶ Fejlesztő villamosmérnök
Hire-One Személyzeti Tanácsadó Kft.
- ▶ Komponens Mérnök
Hire-One Személyzeti Tanácsadó Kft.
- ▶ Folyamatmérnök
Hire-One Személyzeti Tanácsadó Kft.
- ▶ Szerelésvezető (villamos kivitelezéseken)
Hire-One Személyzeti Tanácsadó Kft.
- ▶ Elektromos karbantartó
Hire-One Személyzeti Tanácsadó Kft.

QUESTOR

Tőzsdézzon velünk!

interneten
telefonon
személyesen

Privát
befektetési
tanácsadókkal

LAPTOP
Laptop, notebook
488-5000

HVG: Nem próbálkoznak a cégek, intézmények azzal, hogy elszigeteljék a kényes ügyektől a "tűlzott becsületességre" hajlamos kollégákat?

S. K.: Az a fajta elkötelezettség és lojalitás, ami valakit egy visszaélés belső leleplezésére készítet, általában ugyanaz a tulajdonság, amelynek birtokosát egy cég megbecsüli. Érdekes, hogy a riadót fűjők inkább idősebbek, a hierarchiában elég magasra jutottak, persze ők azok, akik már belelátanak a dolgokba. Nagyon ritka, hogy 40 év alatti szólaltatja meg a véscsengőt. Az ennél idősebbek általában azok, akik úgy érzik: a pályafutásukkal megszerezték a jogot arra, hogy kritikusan szemléljék a problémákat. Viszont akik csak néhány évvel állnak a nyugdíjazás előtt, azok már nemigen vágnak bele effajta küzdelembe. A bejelentést tevők gyakran sebezhetetlennek érzik magukat, úgy vélik, a munkahelyük nem nyúlhat hozzájuk, de sajnos tévednek.

HVG: Ez indokolja egy olyan országos központ létezését, amit ön vezet?

S. K.: A legfontosabb feladatunk a visszaéléseket bejelentők megvédése. Ez nagyon fontos, mert ha nem védjük meg azokat, akik a mai botrányokat kibombantják, akkor holnap nem lesz, aki a nyomukba lépne. Információkat publikálunk, tanácsokat adunk, ügyvédeket foglalkoztatunk, akik segítenek a hozzánk fordulóknak. Pártsemlegesek vagyunk és adományokból élünk.

HVG: Miből áll a védelem? Gondolom, a szimpla tanácsadás nem elég.

S. K.: Képviseljük a bíróságon a hozzánk fordulókat. Mint például Bunnatine Greenhouse-t, aki a Pentagonban lerántotta a leplet a Halliburton versenytárgyalás nélkül elnyert iraki szerződéseiről. De védjük a Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) legmagasabb rangú arab származású ügynökét, Bassem Youssefet is, aki az FBI által a terrorizmusellenes küzdelem során végzett illegális házkutatások és lehallgatások miatt fordult a feletteseihez, majd a washingtoni kongresszushoz, és ezért megbüntették. Segítünk annak a férfinak is, aki a gyártó alkalmazottjaként felhívta a figyelmet, hogy az amerikai kormány eladott golyóálló mellények nem megfelelőek. A visszaéléseket leleplezők nemzeti kincsnek számítanak, hiszen a nehéz munkával felépített karrierjüket kockáztatják a közjó érdekében. Greenhouse például harminc évet dolgozott, mire a hadsereg hadmérnöki parancsnokságán a kormányzati szerződések igazgatója lett, és ezt az állását veszítette el. Youssef az FBI közel-keleti terrorizmusellenes tevékenységét irányította, és megkapta a hírszerző közösség legmagasabb kitüntetését.

© Tury Gergely

HVG: Egy perben elérhetik, hogy a riadót fűjő visszakapja az állását és a fizetését is. De az már nem ugyanaz a környezet lesz, gyanakodva néznek rá...

S. K.: Ez kétségtelen. Youssef például továbbra is az FBI-nál dolgozik, de már soha nem fogják előléptetni. Az árulónak tartott bejelentőt egy szervezeten belül kiközösítik, a munkatársai megtagadják, a szakmájában feketelistára kerülhet, és akár a gyerekei ellen is fordulhatnak a barátai. Láttam volt csúcsmenedzsereket, akik fizikai munkát vállaltak, hogy túléljék a megpróbáltatásokat. A feladatunk ennek a stressznek az oldása is, és az is segíthet, ha a törvényhozás vagy a sajtó visszhangja igazolja, hogy jót cselekedett, aki felderítette a korrupciót.

HVG: Mit kaphatnak ezek az emberek kompenzáció gyanánt?

S. K.: Az egyetlen megoldás olyan törvény meghozatala, amely jutalmazza a bejelentőket. Ha bebizonyosodott az igazságot, pénzt vagy életet mentett, akkor annak legyen meg a jutalma. Állami szerződések esetén előforduló korrupció esetén ez az Egyesült Államokban már megtörténik, törvényünk van rá, amely egyébként a bejelentőnek arra is jogot ad, hogy ha a kormány nem akarja kivizsgálni az esetet, akkor maga forduljon bírósághoz, és esküdtszék előtt igazolhassa állításait.

Stephen M. Kohn

Már joghallgatóként is a bostoni egyetem vezetőinek etikai szabálytalanságait tárta fel egy diáklapban, majd jogási pályafutása elején eljegyezte magát a munkahelyi

Kft.

▶ még több állás

Friss Hírek

- ▶ Elfogták Farkas Károlyt
- ▶ Megerőszkolt kislány volt a halálra kövezett "házasságtörő nő"
- ▶ Gyurcsány: egyelőre csak szándéklevél született az IMF-szerződésről
- ▶ Veresék nem kérek az EU-s hitelből
- ▶ Több rendőr lesz Szabadka utcán a hétvégén
- ▶ Egyesületet alapítanak az egri "kórházvédők"
- ▶ Meddig lesz válságban a hazai ingatlanpiac?
- ▶ 24 óra hírei

Ingatlanmenedzser.hu

- ▶ Balatonlelle, Mező u.
- ▶ Családi ház
- ▶ Budapest, Váci
- ▶ Lakás
- ▶ Pécel, Smaragd völgy lakópark

Sorház

- ▶ Budapest, Kiscelli
- ▶ Lakás
- ▶ Budapest, Kis Rókus
- ▶ Lakás
- ▶ még több ingatlan

URLguru.hu

- ▶ Térkép a Wikipédián
- ▶ Tárhely szolgáltatások világszínvonalon !
- ▶ Prága interaktív térképe, Csehország - A Térképnéző.hu oldalon
- ▶ Üzleti lehetőség - Karrier, Ismertető oldal és online regisztráció
- ▶ Törökfürdő Kulturális Alapítvány
- ▶ még több link

Médiablog

- ▶ Online svájci bicika újságíróknak
- ▶ Valami történik
- ▶ Választási lázban
- ▶ Teljes tartalom RSS-ben?
- ▶ Hétvégi csalamadé

HRBlog

- ▶ Megéri 15 perc miatt 250 kilométert utazni?
- ▶ A bizalom percei
- ▶ HVG Golden Job
- ▶ Esélyegyenlőségi szakközgazdász / szakértő
- ▶ Mire (legyen) büszke?

Blogz

- ▶ Magyarország Gyógyintézet vol.16.
- ▶ Gyurcsány, Navracsics: back to the groove
- ▶ Roham a zaciban, ahogy az RTL KLab híradója tájékoztat
- ▶ Kényszerlikvidálás
- ▶ Magyarország Gyógyintézet vol.15

Urban Legends

- ▶ Dabics, a kuruzsló "hivatalos" weblapja
- ▶ Egy "szellemkép" keletkezéséről
- ▶ Átverés vagy művészet? – a vendégszövegről
- ▶ Gyermekrablás az Érdi úton
- ▶ Tévhitek a koleszterinről
- ▶ Eperizú drog kiskiskolásoknak
- ▶ Sugárterfőzéssel riogat egy levél

Tavaly az ilyen riadót fújók akciójának eredményeképp 1,4 milliárd dollár csalással, illetve szerződészegéssel szerzett pénz jutott vissza a kormányhoz. Az emberek pedig megismerték a riadófújókat, mint például Jeffrey Wigandot, aki a dohányipar cigarettafüggőséget bátorító gyakorlatát leplezte le, és A bennfentes címmel mozifilm is készült róla.

HVG: Nem mindenkit őriz meg az örökkévalóságnak Hollywood.

S. K.: Akkor is harcolnunk kell, hogy a jellemzően gazdasági formában jelentkező retorziót csírájában fojtsuk el, vagy ha mégis megtörténik, azt kövesse kompenzáció. A kiállása miatt hátrányt szenvedettet vegyék vissza a munkahelyére, ha itt az ideje, léptessék elő. Volt olyan esetünk, amikor ragaszkodtunk hozzá, hogy a visszaélést leleplező ne csak az állását kapja vissza, de a cégautóját, a részvényopcióit és a nyugdíjsomagját is, és az irodája, de még az asztala is centiméterre ugyanakkora legyen, mint korábban. Sőt jelentessenek meg egy hirdetést az újságban, üdvözölve a visszatérését. Csak ezzel lehet bátorítani, hogy újabb leleplezők lépjenek elő.

HVG: A kormányok nem nagyon szeretik, ha feltárják a machinációikat. Mit szólnak önök ahhoz, amikor 1996-ban az USA legfelsőbb bírósága korlátozta a kormányalkalmazottak lehetőségét arra, hogy leleplezéseiket a szólásszabadság jogával védelmezzék?

S. K.: Ezt borzasztó döntés volt, és összefügg a legfelsőbb bíróság összetételének változásával. A kormány két ága került ugyanis szembe egymással: a munkaügyi minisztérium két évtizeden keresztül szorgalmazta, hogy a szólásszabadság védelme korlátlanul illesse meg a visszaélést leleplező kormányalkalmazottakat, az igazságügyi tárca ez ellen érvelt, a legfelsőbb bíróság pedig 5:4 arányban az utóbbinak adott igazat. A korlátozás érvényes arra a leleplezőre is, aki nemzetbiztonságot sértő államtitkot alaptalanul hoz nyilvánosságra, de veszít a bíróságon az is, aki úgy harcol egy visszaélés ellen, hogy például a főnöke irodájába behatolva felfeszíti az íróasztal fiókját, és ellopja azokat az iratokat, amiket aztán a nyilvánosság elé tár.

NAGY GÁBOR

korruptiót és visszaéléseket bejelentő vállalati és kormányalkalmazottak (angol kifejezéssel: whistleblower) védelmével az amerikai Stephen M. Kohn. Védőügyvédje volt olyanoknak, akiket a karrierjük derékba törésével büntettek, az amerikai kongresszus előtt sürgette az így meghurcoltak védelmét. A téma elismert szakértőjeként 1988-ban Washingtonban létrehozta a régi szocialista kifejezéssel közérdekű bejelentést tevők segítségével foglalkozó intézményt, a National Whistleblower Centert. Magyar kormányhivatalnokokkal való budapesti eszmecsereje után szervezete honlapján már szerepel a hír, hogy Draskovics Tibor igazságügy-miniszter bejelentette: megkezdik a korruptiót bejelentők védelméről szóló magyarországi törvény előkészítését.

- legendája
- ▶ Legendaturizmus Sztálin-freskóra építve
- ▶ Kamuinterjú a miniszterelnökkel
- ▶ még több városi legenda

Yacht-Magazin

- ▶ Az Ericsson 4 nyerte a VOR első szakaszát
- ▶ Két új rekord a Hydroptere-től
- ▶ Fájdalmas képek egy mallorcai viharról
- ▶ A Sea Ray az egyik legbiztonságosabb
- ▶ Ezen a héten Hanseboot

HVG HIRDETÉSFELHŐ

Kalkuláljon Generalival! Takarékos színek a Canontól Nyerj wellness hétvégét! Ingatlant venne / eladna? Ajánlatunk utószézonhoz Tipp last minute utazóknak! csr menedzsment másoddiploma Volvo C30, S40, V50 ajándékokkal Egészségmegőrzési tippek Last minute ajánlat!

Hozzászólások (5)

▶ Szóljon hozzá! ▶ Feltételek!

#5 - Tapasztalt | 2008. november 03. 08:57

Probléma az elhalgatással , Magyarországon? De miről beszéltek!?
Hát maga a nagybölcseességű regnáló miniszterelnök, Gyurcsány Ferenc ő főkiszitkársága leplezte le, nem véletlenül, hanem tudatosan, emelt fővel, egy szenvedélyes igazságbeszéd keretében a turpisságokat.

#4 - Gszilvia | 2008. október 31. 12:26

itt a vélemények sem névvel vagy szignóval mennek hanem mindenféle kitalált "név" mögül lövöldöznek azt gondolom Hiányozna pozitív minták a példaképek a megfelelő értékrend

Mi a jó a követnivaló

Az alapvető értékek válságban vannak és ezt sokan viccel ütik el vagy csak egyszerűen demagógnak itélik azt aki komolyan is gondolja van bennünk érték érdemes erről beszélni és nevén nevezni a hitvány dolgokat talán ezt követően

Rengeteg gorombaság jelenik meg a fiktív nevek mögé bújva és úgy teszünk mint/ha nagyon jól értesültek lennénk
sajnos

#3 - fagyöngy | 2008. október 31. 10:46

Ami a cikkből kimaradt: Amerikában nemcsak a "whistleblower" intézménye része a jogrendnek, de a sajtóra vonatkozó szabályok is jóval lazábbak. Anélkül ugyanis a whistleblower leginkább lenyelheti a füttyülőjét. Mármost a Draskovics - javaslattól - ha egyáltalán tartalmaz erre hasonlító kitéltelt - kissé szkeptikus lennék. Hasonló világjobbító szándékú törvényt már láttunk: úgy hívják, hogy lobbitorvény. A végeredmény pedig nagyjából olyan, mint amikor egy fülig korrupt lobbista társaság hoz egy lobbitorvényt, a saját maga megrendszabályozására. (Azóta is korusban sírnak a dohány v. energiaipari lobbisták, hogy alig tudnak bejutni

a Parlamentbe.) És most ugyanez a kétes társaság, élén Draskovicssal korrupcióellenes törvényre készül. Aha. Nem lesz nehéz dolguk.

Például már itt van az új PTK, ami gyakorlatilag sztálinista elvek szerint ítéli meg az újságíró munkásságát, amikor - hála néked Vékás Lajos kodifikátor professzor emeritus stb. - kijelenti, hogy újságíró teljes felelősséggel tartozik azért, amit leír. Kvázi eredményfelelősségi alapon - másképpen megfogalmazva: a bíróság legutolsó bűdös tolvajnál is figyelembe kell, hogy vegyen enyhítő körülményeket, az újságírónál nem. Csak találgatni tudom, hogy Vékás prof vajon látott-e már egy szerkesztőséget életében.

Na, csak mert whistleblowerok már vannak nálunk is. Úgy hívják őket, hogy "aggódó közszolga"- legalábbis így szokták aláírni a postán feladott névtelen leveleiket, amikor tippet adnak egy újságírónak, vagy éppen egy utcai fülkéből felhívják a szerkesztőséget. A probléma csak az, hogy az ilyen tippeket legtöbbször nem lehet leírni, mivel a PTK alapján az újságíró már akkor is a bíróságra bandukolhat egy személyiségi per okán, ha a káder neve mellé a "kék az ég és zöld a fű" mondatot biggyeszti.

Amerikában jóformán nincsenek sajtóperek, az pedig szegény Gerry Farwell tiszteletes is megtapasztalhatta, hogy milyen széles a véleménynyilvánítás szabadsága. Nálunk ezzel ellentétes a helyzet. SZóval hajrá liberális PTK módosítás, és aztán láss csodát, megjósolom: a fűből is whistleblowerok fognak kinőni. Addig meg marad a Drazsé.

#2 - **Posta Imre** | 2008. október 31. 07:57

Azt gondolom, hogy hazánkban olyan joggyakorlatot, pszichoterrornak nevezhető praktikát alkalmaz a hatalom, hogy ember legyen a talpán, aki állja a közpénzen fizetett hivatalnokok, korrupt tisztviselők, politikusok elleni küzdelmet. Nálunk mindenki úgy véli, hogy a cikkben is megemlegetett ügyek személyes indíttatásúak, és a sértődöttségre szeretnék ráhelyezni a hangsúlyt. Nagyobb a baj, mint gondolatok! Morálisan a padlón vagyunk, de nem is állhatunk fel, mert abból háború lesz. Nem hagyják, csak úgy egyszerűen, hogy beszélj, hogy a tömegek megtudják, mi az igazság. Gyávának lenni sem könnyű, de higgyétek el, nem éri meg.

#1 - **GSzilvia** | 2008. október 30. 22:37

nem tanultuk meg azt hogyan kell nagy biztonsággal élnünk ha csúnyák a fogszbályzós a kövér amerikában nagy önbizalommal van

Miért csodálkoznak azon nekünk görcsben van a gyomrunk nem szólunk a munkahelyen itt a vélemények sem névvel vagy szignóval mennek hanem mindenféle kitalált "név" mögüi lövöldöznek azt gondolom Hiányozna pozitív minták a példaképek a megfelelő értékrend Mi a jó a követnivaló Az alapvető értékek válságban vannak és ezt sokan viccel ütik el vagy csak egyszerűen demagógnak itélik azt aki komolyan is gondolja van bennünk érték érdemes erről beszélni és nevéen nevezni a hitvány dolgokat itaán ezt követően

Új hozzászólás

*Név

*E-mail

Weboldal

Kérjük írja be a baloldali számot!

Fenntartjuk a jogot mindazon hozzászólások visszautasítására, amelyek valamely faj, vallás, kisebbség ellen uszítanak, rágalmaznak, durva kifejezéseket tartalmaznak, illetve ellentmondanak szabályainknak.

[mehet >>](#)

[Archívum >>](#)

[Impresszum](#) | [Adatvédelem](#) | [Írjon nekünk!](#) | [RSS hírek](#) | [Kiadványok és szolgáltatások](#) | [Hirdetési információk](#)

HVG Online Zrt. : hvg.hu - hírek szünet nélkül | jobline.hu - állás | ingatlanmenedzser.hu - ingatlan | apronet.hu - apróhirdetés | adozona.hu - adó | ecoline.hu - gazdasági és tőzsde hírek | techline.hu

Felvételi ponthatárok | eduline.hu - oktatási portál | urlguru.hu - közösségi linkgyűjtő | travelline.hu - utazás | automenedzser.hu - autó, cégautó | medizona.hu - Egészség | nf.hvg.hu - hírbörze | HVG Állásbörze | Karrier Plusz | Goldenblog | GoldenJob